

Sprawozdanie z realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych za 2016 r.

W dniu 30.12.2013r. Uchwałą Nr XXXVII/168/13 Rada Powiatu Wieruszowskiego przyjęła nową powiatową strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2014-2020. Strategia wskazuje na najważniejsze przedsięwzięcia, które w ramach swoich kompetencji powiat musi wykonać. Opiera się na takich przesłankach jak:

- dokonanie wyboru obszarów i skupienie się na największych problemach w powiecie
- współdziałaniu różnych instytucji, organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych
- lepsze wykorzystanie instytucji już istniejących.

Mając powyższe na uwadze została określona MISJA Strategii: *Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia zapewniającego odpowiednie warunki do życia i rozwoju mieszkańców Powiatu Wieruszowskiego poprzez przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.*

Do realizacji misji przyjęto następujące cele strategiczne:

- A) Zwiększenie wsparcia dla rodzin oraz zapewnienie odpowiedniej opieki nad rodziną.
- B) Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa.
- C) Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością równoprawny udział we wszystkich sferach życia.

W celu zrealizowania celów strategicznych sprecyzowano cele operacyjne i przypisano im kierunki realizowanych działań. Tworzą one programy realizacyjne dla poszczególnych celów strategicznych.

W ramach celu strategicznego **A – Zwiększenie wsparcia dla rodzin oraz zapewnienie odpowiedniej opieki nad rodziną**, zostały określone następujące cele operacyjne:

A1 – Pomoc rodzinom w wypełnianiu podstawowych funkcji.

A2 – Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej i systemu wsparcia dla młodzieży opuszczającej system pieczy zastępczej.

A3 – Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

A4 – Poprawa jakości życia osób starszych.

W ramach celu strategicznego **B - Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa**, zostały określone następujące cele operacyjne:

B1 – Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.

B2 – Promocja przedsiębiorczości.

B3 - Współpraca z samorządami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz aktywizacji zawodowej.

B4 - Opracowanie i realizacja projektów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.

W ramach celu strategicznego **C - Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością równoprawny udział we wszystkich sferach życia**, zostały określone następujące cele operacyjne

C1- Podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób z niepełnosprawnością, ich praw, potrzeb, możliwości, oraz wkładu we wszystkie sfery życia.

C2 - Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C3 - Tworzenie warunków do podniesienia kompetencji zawodowych, wzrostu zatrudnienia oraz wzmocnienie polityki równości szans osób z niepełnosprawnością na rynku pracy.

C4 - Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością dostęp do przestrzeni publicznej i uczestnictwa w życiu społecznym.

Sprawozdanie z realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w 2016 roku zostało opracowane na podstawie kart informacyjnych do monitorowania strategii, które napłynęły od wielu instytucji, lokalnych samorządów i organizacji pozarządowych.

W ramach celu strategicznego A – **Zwiększenie wsparcia dla rodzin oraz zapewnienie odpowiedniej opieki nad rodziną** na terenie powiatu podejmowano szereg działań wpisujących się Gminne Programy Wspierania Rodziny oraz Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej.

W przypadku celu operacyjnego A1 - **pomoc rodzinom w wypełnianiu podstawowych funkcji** realizowano zadania:

- promocja pozytywnego wizerunku rodziny oraz zdrowego stylu życia,
- rozwój wsparcia specjalistycznego dziecka, rodziny,
- prowadzenie projektów prorodzinnych,
- tworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego i świetlic,
- wsparcie finansowe rodziny.

Do realizacji celu przystąpiło szereg różnych instytucji, w tym: urzędy gminy, Starostwo Powiatowe w Wieruszowie, placówki oświatowe, instytucje pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie (KPP), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieruszowie (PPP), Miejski Ośrodek Profilaktyki Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Wieruszowie (MOPTUiW), Powiatowe Centrum Medyczne w Wieruszowie (PCM) i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie (PSSE).

Zadanie promocja pozytywnego wizerunku rodziny i zdrowego stylu życia w 2016 r. było realizowane poprzez:

- kontynuację realizacji projektu Powiatu Wieruszowskiego pn. „Kompleksowy program zmniejszania zachorowalności na choroby związane ze stylem życia na terenie powiatu wieruszowskiego”. Powyższy projekt jest 1 z 25 tego typu projektów obecnie realizowanych w Polsce. Umowa na realizację projektu o wartości 2.172.852 zł została podpisana 9 marca 2015 roku. Okres realizacji tego przedsięwzięcia na rzecz mieszkańców powiatu wieruszowskiego zaplanowano do 30 kwietnia 2016 roku. W ramach projektu w 2016 r. zrealizowano wiele działań promujących zdrowy styl życia, w tym pikniki prozdrowotne, które były imprezami otwartymi, warsztaty żywieniowe w szkołach, zajęcia sportowe. Projekt dofinansowany jest ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 oraz budżetu państwa w ramach PL 13 Ograniczenie społecznych nierówności w zdrowiu. Celem projektu jest m.in.: przeprowadzenie badań profilaktycznych z zakresu chorób układu krążenia.

Ponadto organizowano:

- festyny, imprezy sportowe, konkursy plastyczne,
- imprezy kulturalne i okolicznościowe.

Realizowano:

- programy i zajęcia prozdrowotne i profilaktyczne, w których chętnie udział brały placówki oświatowe (m.in.: zajęcia „Jak dbać o zdrowie psychiczne?”, Program „Wybierz życie – pierwszy krok”, „Profilaktyka raka szyjki macicy”, „Wirus HPV” „XI Powiatowy Festiwal Piosenki o Zdrowiu”, „Mikołaj z „Kopernika” dba o zdrowie” – łącznie ok. 30 różnych zajęć, warsztatów, spotkań edukacyjnych)

Określony cel osiągnięty był także poprzez działania promocyjne tj.:

- kolportaż ulotek o tematyce prorodzinnej,
- zamieszczanie informacji prozdrowotnych w lokalnych mediach,
- szeroko pojęte poradnictwo specjalistyczne, zarówno w miejscu zamieszkania mieszkańców powiatu jak i stacjonarnie.

Realizacja programów i projektów na rzecz dziecka i rodziny. Podejmowano działania w ramach Gminnych Programów Wspierania Rodziny. Większość akcji i działań prozdrowotnych i promujących pozytywny wizerunek rodziny wymienionych powyżej realizowana była w ramach programów skierowanych na rzecz dziecka i rodziny. Rozwój wsparcia specjalistycznego dziecka i rodziny przejawiał się głównie poprzez świadczone poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z różnych przyczyn.

W środowisku poradnictwo świadczone było głównie przez:

- 1) pracowników socjalnych,
- 2) asystentów rodzinnych wspierających rodziny z dziećmi, którym z różnych względów zagraża rozpad, zatrudnianych we wszystkich ośrodkach pomocy społecznej.

Stacjonarne poradnictwo realizowane było głównie w:

- 1) starostwie powiatowym oraz w urzędach gminy, również w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej, z pomocy tej skorzystać mogły określone grupy osób tj. młodzież do 26 roku życia, rodziny wielodzietne, seniorzy powyżej 65 roku życia, korzystający z pomocy społecznej, weterani i kombataneci, dotknięci katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną,
- 2) ośrodkach pomocy społecznej,
- 3) MOPTUiW w Wieruszowie poprzez m.in.: działania terapeutyczne z zakresu uzależnień i przemocy domowej (*poradnictwo przeprowadzano również w placówkach oświatowych z terenu gminy Wieruszów w tym w Zespole Szkół Rolniczych w Lututowie*),
- 4) PPP w Wieruszowie poprzez konsultacje i diagnozy psychologiczno-pedagogiczne, wsparcie w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych,
- 5) placówkach oświatowych poprzez działalność punktów konsultacyjnych pedagogicznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, realizację warsztatów rozwijających kompetencje społeczne, organizację zajęć pozalekcyjnych, w tym dla dzieci uzdolnionych,
- 6) PCPR w Wieruszowie i działającym od 2006 r. przy Centrum Punkcie Interwencji Kryzysowej.

W 2016 r. w PIK udzielono 417 porad z zakresu głównie kryzysu małżeństwa i rodziny. Liczba porad udzielonych osobom doświadczającym przemocy zmalała z 55 w 2015 r. do 40 w 2016 r.. W roku sprawozdawczym wprowadzone zmiany dotyczące zatrudnienia specjalistów w PIK, tj. ograniczono zatrudnienie specjalistów z 5 do 3 tj. prowadzono poradnictwo prawne, psychologiczne i pracownika socjalnego. Zmiany podyktowane były koniecznością zabezpieczenia środków finansowych na uruchomienie ośrodka interwencji kryzysowej.

W ramach rozwoju wsparcia specjalistycznego dla dziecka i rodziny ważną rolę odegrał **Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem**, ul. Katowicka 10, 63-604 Baranów. Ośrodek prowadzony jest przez Caritas Diecezji Kaliskiej. Powiat Wieruszowski w 2016 r. za kwotę 22.000,00 zł zlecił Caritas zadanie publiczne polegające na prowadzeniu ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców powiatu wieruszowskiego. Na podstawie umowy Powiatu Wieruszowskiego z Caritas Diecezji Kaliskiej w okresie od 1.03.2016 r. do 31.12.2016 r. zabezpieczono min. 5 miejsc noclegowych dla mieszkańców powiatu w kryzysie w w/w Ośrodku. Ośrodek, zgodnie z regulaminem zapewniał również poradnictwo specjalistyczne w zależności od potrzeb. W 2016 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 5 osób, w tym 1 kobieta z 2 dzieci z tytułu przemocy oraz 2 mężczyźni z tytułu bezdomności.

Wsparcie finansowe dziecka i rodziny realizowane było głównie przez OPS -y poprzez m.in.:

- ✓ wypłatę zasiłków, w tym świadczenia wychowawczego 500+,
- ✓ stypendiów,
- ✓ świadczeń rodzinnych i opiekuńczych,
- ✓ świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego,
- ✓ dofinansowanie do kolonii profilaktycznych dla dzieci,
- ✓ dożywianie.

Gminy z terenu powiatu kontynuowały realizację programu „Karta Dużej Rodziny”.

Ponadto w ramach realizacji celu strategicznego A część placówek oświatowych włączyła się w akcje charytatywne („Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, „Szlachetna paczka”).

Na terenie powiatu działały placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego i świetlice: 4 w Gminie Wieruszów, 1 świetlica opiekuńczo-wychowawcza na terenie Gminy Sokolniki, 3 świetlice wiejskie na terenie Gminy Łubnice (w 2016 r. zlikwidowano 5 świetlic w gminie Łubnice w miejscowościach: Łubnice, Dzietrzkowice, Wójcin, Kolonia Dzietrzkowice i Ludwinów, w ich miejsce powstały 3 świetlice wiejskie w Dzietrzkowicach, Łubnicach i Kolonii Dzietrzkowice), 2 świetlice w Gminie Czastary, oraz 1 świetlica z 3 filiami w Chróście, Miesleszynie i Żdżarach na terenie Gminy Bolesławiec. Na terenie placówek oświatowych, klubów sportowych oferowano wiele usług sportowo – rekreacyjnych, zajęć profilaktyczno-sportowych dla dzieci i młodzieży.

W przypadku realizacji celu operacyjnego A2 – **rozwój rodzinnej pieczy zastępczej i systemu wsparcia dla młodzieży opuszczającej system pieczy zastępczej** największą rolę odgrywała działalność PCPR w Wieruszowie polegająca m.in. na:

- promocji rodzinnej pieczy zastępczej w lokalnych mediach, rozdysponowanie ulotek promujących rodzinne formy pieczy zastępczej i organizację Dnia Otwartego Rodzicielstwa Zastępczego w powiecie wieruszowskim,
- prowadzeniu bieżącej działalności informacyjnej w siedzibie Centrum oraz w środowisku przez 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- organizacji szkoleń dla rodzin zastępczych (3 szkolenia),
- realizacji od 1.04.2016 r. projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego „Wzmocnienie pieczy zastępczej w powiecie wieruszowskim”, w którym uczestniczy 50 osób, w tym 18 osób sprawujących pieczę zastępczą oraz 32 dzieci z pieczy zastępczej. W ramach w/w projektu przeprowadzono:
 - 1) zajęcia grupy wsparcia dla 7 osób,
 - 2) grupowe poradnictwo prawne z zakresu prawa rodzinnego i ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej dla 16 osób,
 - 3) warsztaty z zakresu rozwoju umiejętności w komunikowaniu się i społecznych dla 16 osób,
 - 4) warsztaty z zakresu podniesienia kompetencji wychowawczych – „Szkoła dla rodziców i wychowawców” dla 7 osób.
 Projekt realizowany będzie do 30.09.2017 r..
- wsparciu psychologicznym i pedagogicznym organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (155 porad, w tym 96 psychologicznych),
- kierowaniu do Punktu Interwencji Kryzysowej w przypadku konieczności zapewnienia pomocy prawnej rodzinom zastępczym,
- zachęcaniu rodzin zastępczych do udziału w Wojewódzkim Pikniku Rodzin Zastępczych w Tuszynie (udział 3 rodzin, wyróżnienie dla 1 rodziny zastępczej za szczególne zaangażowanie w prace z dziećmi oraz nagrody dla 3 dzieci z rodzin zastępczych w konkursie plastyczno-literackim)
- podnoszeniu kwalifikacji kadry rodzinnej pieczy zastępczej poprzez udział w szkoleniach i konferencjach (3 szkolenia, 7 konferencji, 4 pracowników).

W 2016 r. zawiązano:

- ✓ 2 rodziny zastępcze niezawodowe,
- ✓ 3 rodziny spokrewnione,
- ✓ kontynuowały swą działalność 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego,
- ✓ przeprowadzono 99 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,
- ✓ 1 dziecko z pieczy zastępczej wróciło do ojca biologicznego,
- ✓ 3 dzieci została zaadoptowana przez rodziny zastępcze.

W aspekcie poszerzania wsparcia dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej opracowano wspólnie z opiekunami usamodzielnienia i pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej 12 indywidualnych programów usamodzielnienia.

Rodziny zastępcze oraz wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej uzyskiwali pomoc finansową, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Objęci zostali również pomocą w ramach świadczenia wychowawczego 500+.

W celu realizacji zadania tworzenie lokalnych programów rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej realizowano trzyletni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 oraz wspomniany wyżej projekt konkursowy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 pn.: „Wzmocnienie pieczy zastępczej w powiecie wieruszowskim”. Powiat Wieruszowski na realizację projektu otrzymał 157.720 zł dofinansowania ze środków EFS.

W zakresie celu operacyjnego **A.3 – przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie** prowadzono:

- profilaktykę uzależnień, najszerszą działalność w w/w zakresie prowadził MOPTU i W w Wieruszowie, który m.in.:
 - ✓ prowadził zajęcia i spotkania o tematyce profilaktycznej w szkołach z gminy Wieruszów oraz w Zespole Szkół Rolniczych w Lututowie,
 - ✓ przeprowadził wśród 231 dzieci i młodzieży badania ankietowe dotyczące skali zażywanych środków psychoaktywnych,

- ✓ przeprowadził dla 23 osób w wieku 14-21 lat odnotowanych przez szkołę w związku z używaniem alkoholu lub narkotyków profilaktyki wczesnej interwencji „FreD goes net”, chęć współpracy przy prowadzeniu programu zadeklarowało 5 szkół z powiatu wieruszowskiego. Ośrodek podpisał porozumienie w sprawie realizacji programu z Sądem Rejonowym w Wieluniu,
- ✓ świadczył terapię uzależnień i współuzależnienia, z której skorzystało 158 osób,
- ✓ prowadził 3 grupy warsztatowe dla 18 osób (uzależnionych i współuzależnionych) z gminy Wieruszów,
- ✓ prowadził warsztaty psychologiczne dla dzieci i młodzieży,
- ✓ prowadził Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych, dla mieszkańców gminy Wieruszów,
- ✓ prowadził działalność konsultacyjną w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień dla mieszkańców gminy Sokolniki,
- ✓ przeprowadził 42 dyżury interwencyjno-wspierające, z których skorzystało 209 mieszkańców gminy Wieruszów,
- ✓ zorganizował warsztaty psychologiczne „Ja też potrafię” dla 45 dzieci i młodzieży z gminy Wieruszów,
- ✓ współpracował z grupą Anonimowych Alkoholików „Prosna” (wsparcie terapeutyczne oraz w udzieleniu pomieszczenia na spotkania),
- ✓ w ramach współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym przy MGOPS w Wieruszowie pracownik Ośrodka motywował osoby do podjęcia leczenia odwykowego.

Profilaktykę prowadziły również placówki oświatowe, KPP w Wieruszowie oraz instytucje pomocy społecznej które prowadziły działalność informacyjną, promującą zdrowy styl życia, zachęcały do udziału w programach profilaktycznych. KPP w Wieruszowie w Wieruszowskim Domu Kultury zorganizowało spotkania w ramach ogólnopolskiej akcji przeciwko uzależnieniom pn. „Ogólnopolski głos profilaktyki”.

Ponadto w roku sprawozdawczym na terenie powiatu wieruszowskiego:

- KPP w Wieruszowie przeprowadziła 715 kontroli obiektów z alkoholem, ujawniła 28 małoletnich znajdujących się pod działaniem alkoholu,
- funkcjonowała w Wieruszowie wspomniana wyżej grupa AA „Prosna”,
- realizowane były programy gminne i powiatowe w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej, w działaniach w ramach programów uczestniczyły dzieci i młodzież,
- KPP w Wieruszowie realizowała Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowy Program Przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii m.in.: poprzez różne działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży organizowane w placówkach oświatowych,
- na terenie gmin funkcjonowały Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) współrealizujące programy gminne w w/w zakresie,
- świadczone poradnictwo specjalistyczne w placówkach oświatowych, w tym Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieruszowie zrealizowała indywidualne konsultacje dla rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki uzależnień (23 osoby),
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Wieruszowie zrealizowała zajęcia warsztatowe o tematyce uzależnień dla łącznie 85 uczniów,
- świadczone poradnictwo w gminach, instytucjach pomocy społecznej, w tym w ramach działającego przy PCPR w Wieruszowie Punktu Interwencji Kryzysowej,
- pracownicy instytucji podnosili swoje kwalifikacje celem efektywniejszego realizowania celów pomocowych w obszarze profilaktyki uzależnień i przemocy domowej.

W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowano:

- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wieruszowskim na lata 2011-2016 w ramach, którego m.in.: w 2016 r. Powiat Wieruszowski zlecił Caritas Diecezji Kaliskiej prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców powiatu wieruszowskiego, o czym wspomniano już wcześniej. Było to jedno z ważniejszych założeń Programu, które udało się zrealizować.
- Gminne Programy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- procedurę „Niebieskie Karty” (w 2016 r. 54 „NK” założyła KPP w Wieruszowie i 39 ośrodki pomocy społecznej z powiatu wieruszowskiego).

- we wszystkich gminach działały Zespoły Interdyscyplinarne do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zespołach udział brali oprócz pracowników socjalnych, policjanci, pedagodzy, kuratorzy w zależności od potrzeb,
- świadczone poradnictwo specjalistyczne, w tym w ramach działającego przy PCPR w Wieruszowie PIK udzielono 40 porad z tytułu przemocy,
- przeprowadzono diagnozę w zakresie pozyskania osób chętnych do programu korekcyjno-edukacyjnego (PCPR w Wieruszowie),
- pracownicy instytucji podnosili swoje kwalifikacje celem efektywniejszego realizowania celów pomocowych w obszarze przemocy domowej, w tym 1 pracownica MOPTU i W w Wieruszowie ukończyła szkolenie: „Jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie wg Modelu Duluth”. Szkolenie to przygotowuje do prowadzenia zajęć w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.

W zakresie realizacji celu operacyjnego **A.4 - wsparcie osób starszych** działały głównie: PCM w Wieruszowie, PCPR w Wieruszowie, środowiskowe domy samopomocy, domy pomocy społecznej, OPS – y, placówki oświatowe poprzez:

- opiekę nad osobami starszymi w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym w Wieruszowie,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych (*zadanie realizowane przez 5 spośród 7 OPS-ów, usług nie realizował - podobnie jak w roku ubiegłym - GOPS w Bolesławcu i GOPS w Czastarach*),
- udział uczniów Zespołu Szkół Rolniczych im. W. Baranowskiego w Lututowie w akcji charytatywnej WOŚP mającej na celu m.in.: wsparcie opieki medycznej seniorów,
- świadczenie poradnictwa m.in.: dla osób starszych z niepełnosprawnością i ich rodzin w PCPR w Wieruszowie oraz przyznawanie w/w grupie osób dofinansowań ze środków PFRON, w zależności od potrzeb,
- prowadzenie działalności integracyjno-kulturalno-aktywizującej osoby starsze (2 Kluby Seniora w Czastarach i Lubnicach, Uniwersytet III Wieku w Wieruszowie, Dom Pomocy Społecznej Chróście – Wsi, Środowiskowe Domy Samopomocy w Osieku z filią w Czastarach oraz w Chróście),
- zapewnienie całodobowej opieki m.in.: starszym pensjonariuszom w Domu Pomocy Społecznej w Chróście Wsi.

Ponadto PCPR w Wieruszowie z gminami z terenu powiatu wieruszowskiego oraz organizacjami pozarządowymi (Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Wieruszowie oraz Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc” w Wieruszowie) podjął działania przygotowawcze do złożenia projektu na konkurs ogłoszony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego. W ramach w/w Konkursu istnieje możliwość pozyskania środków z EFS na utworzenie na terenie powiatu Centrum Usług Społecznych. Realizowane w ramach CUS usługi ukierunkowane byłyby na wsparcie osób niesamodzielnych/niepełnosprawnych (w tym osób starszych). Ideą Konkursu jest realizacja działań w partnerstwie jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych. W 2016 r. pracę nad złożeniem projektu rozpoczęły gminy Lututów (GOPS w Lututowie), Bolesławiec (GOPS w Bolesławcu), Wieruszów (MGOPS w Wieruszowie) oraz w/w organizacje pozarządowe. Partnerem Wiodącym ma zostać Powiat Wieruszowski/PCPR w Wieruszowie, jako jednostka najbardziej doświadczona w realizacji projektów dofinansowanych z EFS. W rozmowach przygotowawczych do złożenia projektu w ramach Konkursu uczestniczył także Centrum Opus z Łodzi, który służy wsparciem podczas przygotowania wniosku projektowego.

Reasumując stwierdza się, że w ramach **celu strategicznego A** na terenie powiatu promuje się pozytywny wizerunek rodziny i rozwija się poradnictwo specjalistyczne dla rodzin z problemami różnego rodzaju, dba się o bezpieczeństwo mieszkańców prowadząc profilaktykę w zakresie uzależnień i przemocy. Od 2016 r. Powiat Wieruszowski zabezpieczył schronienie dla mieszkańców powiatu wieruszowskiego w kryzysie w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem w ramach umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego, zgodnie z ustawą z dn. 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. We wszystkich ośrodkach pomocy społecznej zatrudniano asystenta rodziny. PCPR w Wieruszowie rozwijał wsparcie na rzecz rodzicielstwa zastępczego, w tym poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów. Od 1 kwietnia 2016 r. realizuje projekt współfinansowany ze środków EFS „Wzmocnienie pieczy zastępczej w powiecie wieruszowskim”. Niestety pomimo wielu działań zachęcających do rodzicielstwa

zastępczego obserwuje się nadal brak zainteresowania zawodowym rodzicielstwem. Rozwoju wymaga wsparcie dla usamodzielniających się wychowanków opuszczających rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą. Dla wychowanków brak jest mieszkań chronionych, co utrudnia im usamodzielnienie. Do osiągnięcia celu strategicznego A konieczne jest podjęcie działań na rzecz osób starszych. Z danych przekazanych przez jednostki zaangażowane w realizację Strategii wynika, że jest to obszar realizowany w niewielkim stopniu, wymagający wsparcia w latach następnych. W związku z tym, w celu poszerzenia wsparcia dla osób starszych PCPR w Wieruszowie wspólnie z gminami z terenu powiatu wieruszowskiego oraz organizacjami pozarządowymi (Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Wieruszowie oraz Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serce” w Wieruszowie) podjął działania przygotowawcze do złożenia projektu na Konkurs ogłoszony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego. Działania Projektowe ukierunkowane mają być na rozwój usług dla osób niesamodzielnych/niepełnosprawnych (w tym starszych).

W ramach celu strategicznego **B – Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa** Powiatowy Urząd Pracy w Wieruszowie (PUP) aktywizował osoby bezrobotne i poszukujące pracy poprzez pośrednictwo pracy oraz organizację usług i instrumentów rynku pracy. Beneficjenci urzędu:

- korzystali z poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej w formie indywidualnych i grupowych spotkań z doradcami zawodowymi, z tej formy wsparcia korzystały również osoby z niepełnosprawnością (24 osoby niepełnosprawne),
- byli kierowani na: staże, w tym w ramach bonu stażowego (325 osób, w tym 8 osób z niepełnosprawnością), prace interwencyjne (47 osób, w tym 2 osoby z niepełnosprawnością), roboty publiczne (20 osób, w tym 2 osoby z niepełnosprawnością), szkolenia, w tym w ramach bonu szkoleniowego (17 osób), prace społeczno-użyteczne (34 osoby, w tym 3 osoby z niepełnosprawnością), wsparciem objęto łącznie 443 osoby,
- otrzymali bony na zasiedlenie (41 osób).

Ponadto w ramach działalności PUP:

- zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla (51 osób, w tym 1 miejsce dla osoby z niepełnosprawnością),
- przekazano środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej, (90 osób),
- zrefundowano część kosztów zatrudnienia bezrobotnego do 30 r.ż. (49 osób),
- realizowano projekty w wyniku, których zaktywizowano 720 osób,
- dofinansowano w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego kursy, studia podyplomowe, egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych, badania lekarskie i psychologiczne i koszty ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem, (łącznie z dofinansowań skorzystało 208 osób),
- zorganizowano 12 kursów, w tym w ramach bonu szkoleniowego (z tej formy pomocy skorzystało 17 osób),
- zorganizowano 12 giełd pracy, w ramach inicjowania oraz organizowania kontaktów osób bezrobotnych z pracodawcami. Z powyższej formy wsparcia skorzystało w ciągu roku 180 osób.

Na realizację zadań PUP w Wieruszowie uzyskiwał środki finansowe z różnych źródeł tj.: z : Funduszu Pracy, Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 (środki EFS), Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (środki EFS).

Ponadto w ramach realizacji w/w celu strategicznego uruchomiono w roku szkolnym 2016/2017 nowy kierunek kształcenia – terapeuta zajęciowy w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie. PUP promował świadczone przez siebie usługi poprzez: ulotki informacyjne, broszury, informacje zamieszczane na stronie internetowej PUP oraz w lokalnych mediach.

Reasumując stwierdza się, że w ramach **celu strategicznego B** na terenie powiatu prowadzi się różnorodne działania w kierunku łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców, na które pozyskuje dodatkowe środki m.in.; z Europejskiego Funduszu Społecznego.. Konieczne jest podniesienie efektywności wsparcia dla osób z niepełnosprawnością, które wymagają szczególnej pomocy w usamodzielnieniu zawodowym.

W ramach celu strategicznego **C - Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością równoprawny udział we wszystkich sferach życia** działały głównie: PCPR w Wieruszowie, OPS-y, PPP w Wieruszowie, placówki oświatowe, urzędy gminy oraz Środowiskowe Domy Samopomocy, Domy Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, tj. m.in.: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Wieruszowie (TPD OM), Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc” w Wieruszowie (SIKOS), Stowarzyszenie Integracyjne Rodzina w Lututowie.

W zakresie celu operacyjnego **C1- podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób z niepełnosprawnością, ich praw, potrzeb, możliwości, oraz wkładu we wszystkie sfery życia** rozwijano działalność informacyjno-szkoleniową dla osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia oraz dla osób pracujących z osobami z niepełnosprawnością poprzez organizację i udział w/w osób w:

- szkoleniach, spotkaniach informacyjnych,
- pogadankach,
- wizytach studyjnych, w tym zagranicznych.

Ponadto prowadzono promocję umiejętności osób z niepełnosprawnością poprzez:

- organizację różnorodnych imprez kulturalno-artystyczno-sportowych,
- umieszczanie informacji promujących dokonania osób z niepełnosprawnością na stronach internetowych oraz w prasie.

W osiągnięciu celu C1 ważną rolę odgrywały wspomniane wyżej organizacje pozarządowe, które z roku na rok poszerzają zakres wsparcia dla osób z niepełnosprawnością angażując w działania społeczność lokalną, instytucje samorządowe, placówki oświatowe, sponsorów, media.

W ramach celu operacyjnego **C.2 – wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** realizowano:

- bezpośrednią pomoc psychologiczno-pedagogiczną, doradztwo zawodowe (PPP w Wieruszowie, placówki oświatowe),
- zajęcia logopedyczne, dydaktyczno - wyrównawcze, rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, z zakresu rehabilitacji ruchowej w szkołach na terenie gmin,
- działania wspierające rodziców małych dzieci w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka (PPP w Wieruszowie),
- SI „KOS” kontynuowało realizację projektu pod nazwą Ośrodek Edukacji i Rehabilitacji „Być razem”. W ramach projektu odbywały się zajęcia grupowe i indywidualne: psychoterapia, rehabilitacja, arteterapia oraz terapia społeczna (udział w imprezach: sportowych, kulturalnych, wycieczkach, turnusach rehabilitacyjnych).

Dzieci korzystały z placówek oświatowych ucząc się zarówno w klasach ogólnodostępnych jak i integracyjnych. W miarę potrzeb prowadzone było nauczanie indywidualne. W szkołach realizowano szereg zajęć wyrównawczych, a nawet rehabilitacyjnych (Zespół Szkół w Tyblach). W Zespole Szkół Rolniczych im. W. Baranowskiego w Lututowie zorganizowano i wzięto udział w akcji „Młoda krew ratuje życie” – ze wskazaniem na dziecko chore na białaczkę, zorganizowano zbiórkę zakrętek dla osoby niepełnosprawnej (zakup wózka inwalidzkiego). Pracownicy placówek oświatowych oraz PPP w Wieruszowie podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, studiach podyplomowych.

W zakresie celu operacyjnego **C.3 - tworzenie warunków do podniesienia kompetencji zawodowych, wzrostu zatrudnienia oraz wzmocnienia polityki równości szans osób z niepełnosprawnością na rynku pracy** działał Powiatowy Urząd Pracy w Wieruszowie, urzędy gminy oraz organizacje pozarządowe (TPD OM, SIKOS).

Organizowano dla osób niepełnosprawnych:

- doradztwo zawodowe,
- staże, praktyki.

SI KOS w Wieruszowie we współpracy z Gminą Wieruszów w ramach rozwoju i upowszechniania ekonomii społecznej poprzez udział w projekcie OWES-OPUS-Rozwój Ekonomii Społecznej utworzył Spółdzielnię Socjalną „Green Service”. W w/w Spółdzielni zatrudnionych jest 6 osób, w tym 5 z niepełnosprawnością. TPD OM w Wieruszowie rozpoczęło działalność w ramach projektu Przedsiębiorstwo Społeczne „Aktywny na rynku pracy”. W zakresie w/w projektu utworzono miejsce pracy dla osoby bezrobotnej zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz zorganizowano 12 praktyk zawodowych dla osób z niepełnosprawnością różnego rodzaju. Swą

działalność kontynuował utworzony w ubiegłym roku Zakład Aktywności Zawodowej, który zatrudnia 30 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i umiarkowanym. W roku sprawozdawczym działała grupa wsparcia dla osób oczekujących na miejsce w ZAZ w Wieruszowie (SIKOS w Wieruszowie).

Cel operacyjny C.4 - **tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością dostęp do przestrzeni publicznej i uczestnictwa w życiu społecznym** realizowany był m.in. poprzez działania z zakresu likwidacji barier architektonicznych i komunikacyjnych.

Na bazie posiadanego taboru samochodowego organizowano dowóz osób niepełnosprawnych do szkół, Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wieruszowie, ŚDS-ów.

W 2016 r. zakupiono 2 mikrobusy dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym osób na wózku inwalidzkim tj:

- 1 mikrobus dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Osieku z filią w Czastarach w ramach dofinansowania z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (koszt zakupu 120.000 zł, w tym 34.000 zł z dotacji),

- 1 mikrobus dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wieruszowie, w ramach „Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III” (koszt zakupu 126.900 zł, w tym w ramach dofinansowania ze środków PFRON w zakresie w/w Programu - 80.000 zł).

W ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd” dofinansowano osobom z niepełnosprawnością:

- naukę na poziomie wyższym (4 osoby),
- opłatę za pobyt dziecka w przedszkolu co umożliwiło dalszą aktywność zawodową (3 osoby),
- prawo jazdy kat. B (1 osoba),
- oprzyrządowanie do posiadanego samochodu (1 osoba),
- zakup komputera wraz z oprogramowaniem (2 osoby).

Ponadto ze środków PFRON:

- zlikwidowano bariery architektoniczne w 3 prywatnych domach i mieszkaniach poprzez dostosowanie łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych z problemami w poruszaniu się,
- rozpatrzono pozytywnie 156 wniosków na zaopatrzenie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego (4 osoby),
- dofinansowano turnusy rehabilitacyjne (78 osób).

W PCPR w Wieruszowie funkcjonuje strona internetowa dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Urząd Gminy w Wieruszowie kontynuował realizację projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Wieruszów” (monitorowanie działań).

W zakresie zwiększenia dostępności osób z niepełnosprawnością do różnorodnych usług wspierających PCPR w Wieruszowie kontynuował zatrudnienie specjalisty pracy socjalnej ds. osób niepełnosprawnych. Natomiast w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Wieruszowie nadal zatrudniany był asystent osoby niepełnosprawnej. Jest to pierwszy i jedyny do tej pory taki pracownik na terenie naszego powiatu.

Reasumując stwierdza się, że w ramach **celu strategicznego C** wyżej opisane działania tylko w pewnym stopniu wyrównują szanse osób z niepełnosprawnością w życiu codziennym. Brak jest mieszkań chronionych, treningowych oraz trenerów pracy i asystentów osób niepełnosprawnych. Dlatego powinno się w dalszym ciągu dążyć do podejmowania działań, które skutecznie wyrównują te szanse.

Z analizy przekazanych kart informacyjnych wynika, że działania podejmowane w ramach poszczególnych celów operacyjnych na terenie powiatu wieruszowskiego w dużej mierze przyczyniają się do spełnienia misji strategii tj. stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia zapewniającego odpowiednie warunki do życia i rozwoju mieszkańców powiatu wieruszowskiego. Konieczne jest jednak stałe rozwijanie działalności w ramach poszczególnych celów operacyjnych, aby zwiększyć jakość świadczonego wsparcia na rzecz mieszkańców powiatu wieruszowskiego, głównie osób starszych, względem, których do tej pory przeprowadza się najmniej działań włączających w życie społeczne.

KIEROWNIK POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Wieruszowie

Elżbieta Ochocka
mgr Elżbieta Ochocka

3.03.2017

